

Barn i antroposofiska familjer är inte lika ofta allergiska som barn i andra familjer. Den ekologiska kosten är en faktor som forskarna tror har betydelse, enligt barnläkaren och forskaren Johan Alm.

Foto: Kristoffer Hellman

Allergiforskare söker svar i familjers livsstilar

De senaste 50 åren har astma och allergier ökat påtagligt. Vart tredje barn och ungdom har någon form av allergi eller överkänslighet.

Familjernas livsstilar spelar in, enligt barnläkaren och forskaren Johan Alm.

Livsstilens betydelse för allergiutveckling hos barn är området som Johan Alm forskar om. Han är barnläkare vid Södersjukhuset och forskar vid Karolinska institutet i Stockholm. Han har dessutom varit en hel del på Åland det senaste året, eftersom hans dotter har arbetat vid ÅHS.

– Jag har tidigare också arbetat några veckor på barnkliniken här, säger han.

I går kväll föreläste han i Strandnäs skola, inbjuden av Ekologiska odlarna på Åland i samarbete med Strandnäs hem och skola och Agenda 21.

Johan Alm ingår i en forskargrupp som följer barn i 500 familjer. Barnen är födda 2004–2011.

– Vi ställer frågor och tar prover för

”Vi ställer frågor och tar prover för att försöka förstå vilka faktorer i livsstilen som har betydelse för barnets hälsoutveckling.”

att försöka förstå vilka faktorer i livsstilen som har betydelse för barnets hälsoutveckling.

Frågorna som ställs utgår från den så kallade hygienhypotesen, det vill säga att många sjukdomar ökar eftersom miljön inte stimulerar immunsystemet på samma sätt som förr i tiden.

– Man säger att immunförsvaret skolas under uppväxten. Om man inte utsätts för alla faktorer kanske immunförsvaret inte utvecklas på rätt sätt.

Kosten har betydelse

Ungefär hälften av familjerna i undersökningen har en antroposofisk livsstil.

– I den finns många komponenter som är intressanta ur hygienhypotetiskt perspektiv. De äter en annan kost, lever lugnare liv, många föder barn hemma och de har en annan inställning till vaccinationer, säger Johan Alm.

Bara en fjärdedel av barnen i de antroposofiska familjerna har utvecklat allergiantikroppar jämfört med de övriga barnen. Allergiantikroppar är en markör för allergier.

– Skillnaden mellan grupperna måste bero på livsstilen, anser forskarna.

– Vårt arv kan inte förändras så snabbt, säger Johan Alm.

Att ekologisk kost ingår i den antroposofiska livsstilen tycks ha betydelse.

– Det går vi vidare med i studien. De antroposofiska barnen utsätts dessutom troligtvis för färre miljögifter och mindre stress.

– Det gjordes en förstudie om miljögifter i bostadsdamm. När man dammsög barnens sängar hittades bromerande flamskyddsmedel en fjärdedel så ofta hos antroposoferna jämfört med hos de övriga. Vår livsföring påverkar vad barnen exponeras för.

Inte så många råd

Men det är för tidigt att gå ut med rådet att alla borde leva som antroposofier för att barnen inte ska utveckla allergier, enligt Johan Alm.

– Forskningen måste först ta re-

da på vilka komponenter som har betydelse. Sedan är det de som blir råden. Där är vi absolut inte än. Det tar många år innan forskningen kan ingå i rådgivningen.

I dag ges inte så många råd som gäller allergier till föräldrar.

– Rök inte, amma gärna i åtminstone fyra månader och ha lite kallt och dragigt hemma så att det inte blir kvalster och fukt, säger Johan Alm.

Om pälsdjur förebygger eller orsakar allergier är oklart.

– Det går inte att dra några säkra slutsatser. För vissa barn är det bra med pälsdjur och för andra är det inte bra. Den stora utmaningen är att ta reda på vad som är bäst för varje barn, säger han.

